

(३ तास)

गुण : १००

- सूचना :**
- (१) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 - (२) दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थ्यांसाठी (**IDOL**) विद्यार्थ्यांसाठी वेळ ३ तास व एकूण गुण-१०० (प्रत्येक प्रश्नास २५ गुण आहेत.)

१. (अ) 'साहित्यात समाजाच्या स्थितीगतीचे, सामाजिक वास्तवाचे, विविध विचार प्रणालींचे, मूल्यव्यवस्थेचे, २० चित्रण येते' – विवेचन करा.

किंवा

- (ब) 'तेन' व 'कार्लमार्क्स' यांची साहित्याच्या सामाजिकतेबद्दलची भूमिका स्पष्ट करा.

२. (अ) ग्रामीण साहित्याचे विशेष सोदाहरण स्पष्ट करा. २०

किंवा

- (ब) 'गावठाण' कांदंबरीतून व्यक्त होणारे आनंदीचे भावविश्व उलगडून दाखवा.

३. (अ) स्त्रीवादी साहित्याची वाटचाल स्पष्ट करून स्त्रीवादी साहित्याचे विविध प्रवाह सांगा. २०

किंवा

- (ब) 'अवकाश' या कांदंबरीतील विविध व्यक्तिरेखांचा परामर्श घ्या.

४. (अ) दलित साहित्य म्हणजे काय ? ते सांगून दलित जाणिवेचे विशेष सोदाहरण स्पष्ट करा. २०

किंवा

- (ब) 'सूड' कांदंबरीतील संघर्ष सोदाहरण स्पष्ट करा.